

Persbericht

12 maart 2009 – Rekenhof

Het Rekenhof heeft, in samenwerking met de Nederlandse Algemene Rekenkamer en het Duitse Bundesrechnungshof, onderzocht of de belastingdiensten voldoende middelen hebben om de btw-carrouselfraude aan te pakken. Uit het verslag aan het federale parlement, dat de conclusies voor België bevat, blijkt dat de administratie terecht de prioriteit bij fraudepreventie en detectie legt. De inning van ontdoken btw, achterstellen en boeten blijkt bij btw-carrousels immers zeer moeilijk. Wat preventie betreft, voert de administratie een behoorlijk onderzoek voor ze een btw-nummer toekent. Ze is echter onvoldoende gewapend om infiltratie van bestaande ondernemingen door malafide personen te beletten. De mogelijkheden tot internationale informatie-uitwisseling worden nog niet optimaal benut. Het door België opgezette Eurocanet-netwerk laat snelle en gerichte informatie-uitwisseling toe tussen gespecialiseerde diensten, maar boet aan slagkracht in doordat niet alle Europese lidstaten op dezelfde wijze deelnemen.

Btw-fraude, en zeker de georganiseerde, intracommunautaire btw-fraude, vervalst de eerlijke mededinging binnen de Europese Unie. Bovendien ontvangen de lidstaten door de fraude aanzienlijk minder belastingen. Het gaat hierbij jaarlijks om honderden miljoenen euro, alleen al aan intracommunautaire btw-fraude.

Het Belgische Rekenhof heeft samen met de Nederlandse Algemene Rekenkamer en het Duitse Bundesrechnungshof onderzocht of de belastingautoriteiten in Nederland, Duitsland en België over voldoende middelen beschikken om deze fraude aan te pakken. De resultaten zijn per land gepubliceerd in een nationaal verslag en samengebracht in een gezamenlijk internationaal verslag.

Preventie is essentieel in de strijd tegen btw-fraude binnen de EU. Dit houdt in dat voordat een btw-nummer wordt toegekend, een objectief en snel onderzoek wordt ingesteld en dat niet langer gebruikte btw-nummers worden geschrapt. Uit het onderzoek blijkt dat de administratie in staat is een behoorlijk voorafgaand onderzoek te voeren binnen een korte termijn voor ze een btw-nummer toekent. Anderzijds is ze niet voldoende gewapend om de infiltratie van bestaande ondernemingen door malafide personen te beletten. Bovendien wordt te lang gewacht voor er wordt opgetreden als btw-nummers lang niet worden gebruikt, wat de mogelijkheid open laat voor malafide personen om aan de hand van een slapend maar geldig btw-nummer een fraudecircuit op te zetten. Ten slotte heeft de administratie niet steeds de mogelijkheid een btw-nummer van een btw-fraudeur te schrappen.

Op het vlak van detectie is internationale informatie-uitwisseling essentieel. Ook hier zijn al belangrijke inspanningen geleverd, maar kunnen de mogelijkheden nog beter worden benut. De registratie van vragen naar de geldigheid van btw-nummers leidt tot de uitwisseling van *early warning signals* tussen de EU-lidstaten via het initieel door België opgezette "Eurocanet-netwerk" en vormt zo een nuttig detectiemiddel in de strijd tegen de fraude.

De geldigheid van btw-nummers kan worden gecontroleerd via het "Central Liaison Office" (CLO) in elke lidstaat of via een Europese website. Beide systemen werken echter niet op dezelfde wijze. De Europese website focust uitsluitend op dienstverlening, terwijl het CLO bijkomende doelstellingen beoogt, zoals controle, bewijsvoering en aanzetten tot zorgvuldigheid. Bovendien geeft de Europese website verschillende informatie van land tot land. Beide problemen moeten op Europees vlak worden aangekaart.

De informatie-uitwisseling via specifieke Europese formulieren wordt te weinig benut en vaak worden de antwoordtermijnen overschreden. Dit is overigens geen exclusief Belgisch probleem.

De administratie heeft er terecht voor geopteerd de strijd tegen de carrouselfraude toe te vertrouwen aan aparte en hooggespecialiseerde diensten die in de ontwikkeling van detectiemethoden en de grensoverschrijdende uitwisseling van informatie internationaal aanzien genieten. Voorbeelden hiervan zijn de door de BBI en OCS ontwikkelde dataminingmodellen en het Eurocanet-netwerk, dat snelle en gerichte informatie-uitwisseling toelaat tussen gespecialiseerde diensten. Eurocanet boet echter aan slagkracht in doordat, om uiteenlopende redenen, niet alle lidstaten het netwerk op gelijke wijze voeden of gebruiken.

Als de administratie georganiseerde fraude vaststelt, blijkt het echter zeer moeilijk achteraf via fiscale weg sommen te recupereren. De graad van effectieve inning van bedragen aan ontdoken btw, achterstallen en boeten is bij btw-carrouselfraude ongemeen laag.

Strafrechtelijke vervolging van de fraude biedt meer mogelijkheden inzake recuperatie maar gebeurt uitsluitend op het niveau van de parketten. Behalve bij detachering van fiscale ambtenaren naar de parketten is de rol van de fiscus beperkt tot die van getuige.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot een beter overheidsbeheer door de parlementaire vergaderingen, de beheerders en de gecontroleerde diensten nuttige en betrouwbare informatie te bezorgen, die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk van de overheden die het controleert.

Het onderzoekverslag *Intracommunautaire btw-fraude* is aan het federale parlement bezorgd. Het integrale nationale verslag (71 p.), de samenvatting (2 p.), het internationale verslag in het Engels (24 p.) en dit persbericht zijn beschikbaar op de website van het Rekenhof (www.rekenhof.be).

*Contactpersoon:
Karl Hendrickx
Cel Federale Publicaties
02 551 89 90*